

مواد و خدمات کتابخانه برای کودکان و نوجوانان

مؤلفین

مهری شهبازی

دکتر سعید غفاری

ویراستار علمی: ابراهیم مختاری‌نهی

سرشناسه	:	شهبازی، مهري
عنوان و نام پديد آور	:	مواد و خدمات کتابخانه برای کودکان و نوجوانان / نوشته ی مهري شهبازی، سعيد غفاری، ویراستار علمی: ابراهيم مختاری نبي.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهري	:	شش، ۱۹۷ ص: مصور.
فروست	:	دانشگاه پیام نور: ۱۸۴۲. گروه کتابداری و اطلاع رسانی: ۱/۲۴
شابک	:	978 - 964 - 387 - 885 - 6
وضعيت فهرست نویسی	:	فيا.
پاداداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۹۵-۱۹۷.
موضوع	:	ادبيات کودکان و نوجوانان.
موضوع	:	کودکان - کتاب و مواد خواندنی.
موضوع	:	نوجوانان - کتاب و مواد خواندنی.
شناسه افزوده	:	غفاری، سعيد، ۱۳۴۹-
شناسه افزوده	:	مختاری نبي، ابراهيم، ویراستار
شناسه افزوده	:	دانشگاه پیام نور.
رده بندی کنگره	:	PN۱۰۰۹/ف۲، ۵۹ ۱۳۹۱
رده بندی ديويي	:	۸۰۸/۰۶۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۱۵۹۶۱

دانشگاه پیام نور

مواد و خدمات کتابخانه برای کودکان و نوجوانان

مؤلفان: مهري شهبازی - دکتر سعيد غفاری

ویراستار علمی: ابراهيم مختاری نبي

تهيه و توليد: مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول شهریور ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۸۷ - ۸۸۵ - ۶

ISBN: 978 - 964 - 387 - 885 - 6

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق نشر اعم از چاپی، الکترونیکی، تصویری، صوتی و اینترنتی برای دانشگاه پیام نور محفوظ است)

قیمت: ۲۶۰۰۰ ریال

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

کتاب‌های دانشگاه پیام نور حسب مورد و با توجه به شرایط مختلف یک درس در یک یا چند رشته دانشگاهی، به صورت کتاب درسی، متن آزمایشگاهی، فرادرسی، و کمک‌درسی چاپ می‌شوند.

کتاب درسی ثمرهٔ کوشش‌های علمی صاحب اثر است که براساس نیازهای درسی دانشجویان و سرفصل‌های مصوب تهیه و پس از داوری علمی، طراحی آموزشی، و ویرایش علمی در گروه‌های علمی و آموزشی، به چاپ می‌رسد. پس از چاپ ویرایش اول اثر، با نظرخواهی‌ها و داوری علمی مجدد و با دریافت نظرهای اصلاحی و متناسب با پیشرفت علوم و فناوری، صاحب اثر در کتاب تجدیدنظر می‌کند و ویرایش جدید کتاب با اعمال ویرایش زبانی و ضروری جدید چاپ می‌شود.

متن آزمایشگاهی (م) راهنمایی است که دانشجویان با استفاده از آن و کمک استاد، کارهای عملی و آزمایشگاهی را انجام می‌دهند.

کتاب‌های فرادرسی (ف) و کمک‌درسی (ک) به منظور غنی‌تر کردن منابع درسی دانشگاهی تهیه و بر روی لوح فشرده تکثیر می‌شوند و با در وبگاه دانشگاه قرار می‌گیرند.

مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزشی

فهرست

پیشگفتار.....	شش
بخش اول: تعاریف، نظریه‌ها و اهداف در ادبیات کودکان و نوجوانان	۱
بخش دوم: تاریخچه‌ی ادبیات کودکان و نوجوانان	۷
فصل اول: ادبیات کودک در جهان	۹
فصل دوم: ادبیات کودک در ایران	۳۳
بخش سوم: کودکان و نوجوانان سنین مختلف و گرایش آن‌ها به مطالعه	۴۹
بخش چهارم: مواد خواندنی کودکان و نوجوانان	۶۱
فصل اول: ادبیات شفاهی	۶۳
فصل دوم: شعر	۸۷
فصل سوم: فانتزی‌ها	۱۰۷
فصل چهارم: داستان واقعی	۱۱۳
فصل پنجم: منابع مستند	۱۴۱
فصل ششم: کتاب‌های تصویری و مصور	۱۵۵
بخش پنجم: ایجاد علاقه به خواندن در کودکان و نوجوانان	۱۷۷
پاسخ خودآزمایی‌ها	۱۹۳
منابع	۱۹۵

پیشگفتار

آشنایی با کودکان، ویژگی‌های رفتاری گروه‌های سنی مختلف، ادبیات خاص کودکان و نحوه برقراری ارتباط با کتابدار، با کودکان و نوع و کیفیت خدمات ارائه شده خاص کودکان از جمله موارد اصلی است که یک کتابدار خوب باید از آن اطلاع داشته باشد. درس "مواد و خدمات کتابخانه برای کودکان و نوجوانان" به این منظور در بین مجموعه دروس اصلی رشته‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی گنجانده شده و کتاب حاضر به منظور ارائه‌ی این درس در دانشگاه پیام‌نور تدوین شده است. بدیهی است سرفصلهای اصلی ارائه شده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در این درس، بخش‌های اصلی کتاب حاضر را دربرگرفته و تلاش شده است تا با وجود محدودیت ارائه‌ی مطلب از نظر تعداد صفحه، مهم‌ترین و اصلی‌ترین مطالب مربوط به مباحث این درس مورد توجه قرار گیرد. لازم به ذکر است، فصل دهم کتاب "ادبیات کودکان و نوجوانان" نوشته دکتر سعید غفاری در مبحث قصه‌گویی تکمیل‌کننده کتاب حاضر بوده و براین اساس دکتر سعید غفاری در حکم نویسنده دوم کتاب در نظر گرفته شده‌اند.

خوانندگان گرامی مسلماً کاستی‌هایی در این کتاب ملاحظه خواهند کرد ضمن طلب پوزش، خواهان راهنمایی‌های ارزنده همه‌ی عزیزان خواهم بود. در آخر بر خود لازم می‌دانم از ویراستاری علمی و دقیق همکار گرامی جناب آقای ابراهیم مختاری‌نبی کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم و مراتب ارادت و احترام خود را تقدیم کلیه نویسندگان و مترجمان محترم منابع مورد استفاده در این کتاب نمایم.

مهری شهبازی

پاییز ۱۳۹۰